

Antidepressiv behandling bästa preventionen mot självmord bland unga

Självmord bland unga bör förebyggas genom evidensbaserad behandling av depression, inte med hjälp av odokumenterade »självmordspreventiva program«.

GÖRAN ISACSSON
överläkare, docent,
psykiatriska kliniken, Karolinska
Universitetssjukhuset,
Huddinge

goran.isacsson@neurotec.ki.se

II Jag tror att jag och professor Danuta Wasserman kan enas om att det år 2001 skedde 110 självmord i åldrarna 15–24 år medan antalet år 2002 var 146. Man kan dock inte från enstaka data med vetenskaplig trovärdighet dra generella slutsatser såsom att »självmord bland unga ökar ytterst oroväckande«, som professor Wasserman gjorde i sin Medicinska kommentar [1]. I sin replik på mitt kritiska inlägg står dock professor Wasserman fast vid sin slutsats, vilket förvånar [2, 3].

Program i Florida

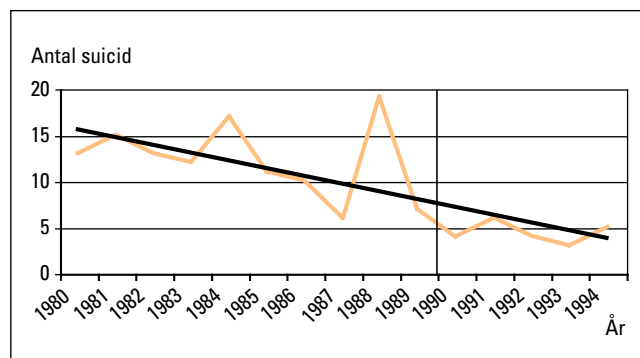
Förvånande, men konsekvent, är också professor Wassermans påstående att en vetenskaplig utvärdering av ett »självmordspreventivt program« i Florida rörande 330 000 elever skulle ha resulterat i en »signifikant minskning av både självmordsförsök och självmord«. Då professor Wasserman nu kompletterat med referensangivelse [4] kan uppgifterna kontrolleras.

Man finner då att programmet initierades skolåret 1989–1990, vilket jag markerat med en vertikal linje i diagrammet (Figur 1). Under dessa två kalenderår inträffade 7 respektive 4 självmord i länets skolor inklusive high school. Under de två kalenderåren 1993–1994, då programmet hade varit igång under fem års tid, befanns antalet självmord vara 3 respektive 5.

Detta var inte något imponerande resultat och någon statistisk signifikansberäkning finns naturligtvis inte redovisad. I stället beslutade man sig för att jämföra hela perioden 1989–1994 med perioden 1980–1988 och fick då fram en »dramatisk minskning, 62,79 procent«!

Det är detta resultat som professor Wasserman okritiskt för vidare i sin Medicinska kommentar och i efterföljande

Figur 1. Antal suicid i Dade County Public Schools samt trendlinje.

replikskifte. Att slutsatsen är felaktig framgår av diagrammet, som jag för övertydligg skull låtit mitt kalkylprogram komplettera med en trendlinje. Minskningen av självmord skedde under decenniet innan programmet startade.

Slutsats

Slutsatsen av denna faktakontroll är att »suicidpreventiva program« ännu inte visats ha någon suicidpreventiv effekt. Riksdagen har alltså ingen anledning alls att »anta det Nationella programmet för självmordsprevention« som professor Wasserman föreslog i sin Medicinska kommentar. Diagnos och behandling av den underliggande sjukdomen vid majoriteten självmord, nämligen depression, är en strategi som är betydligt bättre dokumenterad [5, 6].

*

Slutreplik 1:

Självmordspreventiva program för unga behövs i Sverige också

Suicidaliteten bland elever i interventionsskolor minskade signifikant jämfört med kontrollskolor. I Sverige behövs liknande självmordspreventiva program som är lokalt anpassade.

DANUTA WASSERMAN
professor i psykiatri och suicidologi, chef för Nationellt och Stockholms läns landstings centrum för suicidforskning och prevention av psykisk ohälsa (NASP)

Danuta.Wasserman@ipm.ki.se

Potentiella bindningar eller jävsförhållanden: Inga uppgivna.

Referenser

1. Wasserman D. Självmord bland unga ökar i Sverige. Nationellt preventionsprogram ligger färdigt, riksdagsbeslut dröjer. Läkartidningen 2004;101:4078-9.
2. Isacsson G. Ovetenskapligt om självmord bland unga. Läkartidningen 2005;102:498-9.
3. Wasserman D. Replik: Självmord går att förebygga. Ingen minskning bland unga. Läkartidningen 2005; 102:499-503.
4. Zenere F, Lazarus P. The decline of youth suicidal behavior in an urban multicultural public school system following the introduction of a suicide prevention and intervention program. Suicide and Life Threat Behav 1997;27:387-402.
5. Gould MS, Greenberg T, Velting DM, Shaffer D. Youth suicide risk and preventive interventions: A review of the past 10 years. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry 2003;42:386-405.
6. Olsson M, Shaffer D, Marcus SC, Greenberg T. Relationship between antidepressant medication treatment and suicide in adolescents. Arch Gen Psychiatry 2003;60:978-82.

II Sin vana trogen förenklar Göran Isacsson sitt resonemang och låter data-kalkylprogrammet dra slutsatser i stället för att själv tolka statistiska uppgifter i ett bredare sammanhang. Effekterna av det självmordspreventiva programmet i Dade county utvärderades genom att ut-fallet före och under interventionen jäm-

